Kerala Gazette No. 40 dated 13th October 2015.

PART I Section iii

ಕೇರಳ ಸರಕಾರ

ಕಾನೂನು (ಶಾಸನ ರಚನೆ-ಜಿ) ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ

ನಂ. 20086/ಲೆಗ್. ಜಿ2/2013/ಕಾನೂನು. ತಿರುವನಂತಪುರಂ, $\cfrac{2014 \;\;$ ಜುಲೈ $14, \ 1189 \;\;$ ಕರ್ಕಾಟಕ 4/1936 ಆಷಾಡ 29.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದಂತಹ ಮಸೂದೆಗೆ 2014 ಜುಲೈ 20ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿ ಲಭಿಸಿತು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ,

ಸಿ. ರಮಣಿ,

ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಕಾನೂನು).

2014ರ 26ನೇ ಅಧಿನಿಯಮ

2014ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾನೂನುಗಳು (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ

1974ರ ಕೇರಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1975ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1985ರ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1994ರ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ 2005ರ ಉನ್ನತ ಕಾನೂನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ

ಒಂದು

ಅಧಿನಿಯಮ

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರುವತ್ತೈದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

- (2) 4ನೇ ವಿಭಾಗದ ಖಂಡ (ಎ) 2013, ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 9ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, 2ನೇ ವಿಭಾಗ, 3ನೇ ವಿಭಾಗ, ವಿಭಾಗ 4ರ ಖಂಡ (ಬ), 5ರಿಂದ 7ನೇ ವಿಭಾಗಗಳು 2013 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 19ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ವಿಭಾಗಗಳು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 2. $\frac{1974}{173}$ 17ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.—1974ರ ಕೇರಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ $\frac{1974}{17}$ ದ 6ನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, $\frac{1974}{17}$ ರ ಉಪ–ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪ–ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

- "(2) ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು, 1958ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ಸೇವೆಗಳ, ನಿಯಮಗಳ 14ನೇ ನಿಯಮದ (ಎ), (ಬ), (ಸಿ) ಎಂಬೀ ಖಂಡಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 15, 16, 17, 17ಎ ಎಂಬೀ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.".
- 3. 1975ರ 5ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.—1975ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ (1975ರ 5),—
- (ಎ) 6ನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, (2)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪ-ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "(2) ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು, 1958ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ಸೇವೆಗಳ, ನಿಯಮಗಳ 14ನೇ ನಿಯಮದ (ಎ), (ಬ), (ಸಿ) ಎಂಬೀ ಖಂಡಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 15, 16, 17, 17ಎ ಎಂಬೀ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.".
- (ಬ) 17ನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ "ಇತರ ಸದಸ್ಯರು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗಿನ (5)ನೇ ಐಟಂನ ಬದಲು ಇನ್ನು ಹೇಳುವ ಐಟಂನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "(5) ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯದಿಂದ ಸರಕಾರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಮಾಡುವ ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗದ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯೂ ಒಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಠಜಾತಿ/ ಪರಿಶಿಷ್ಠ ಪಂಗಡ ವರ್ಗದಿಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.".
- (ಸಿ) 18ನೇ ವಿಭಾಗದ, (3)ನೇ ಉಪ–ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಕ್ಲಿಪ್ತ ನಿಬಂಧನೆಯ ನಂತರ ಇನ್ನು ಹೇಳುವ ಕ್ಲಿಪ್ತ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

"ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, "ಇತರ ಸದಸ್ಯರು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗೆ ಚಾನ್ಸೆಲರೋ ಸರಕಾರವೋ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚಾನ್ಸೆಲರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಯಾಯ ಸಂಗತಿಯಂತೆ, ಇಷ್ಟವಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.".

- 4. 1985ರ 12ನೇ ಅಧಿನಿಯವುದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.-1985ರ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ (1985ರ 12),-
- (ಎ) ವಿಭಾಗ 11ರಲ್ಲಿ, (4)ನೇ ಉಪ–ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪ– ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "(4) ಪ್ರೊ-ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸ್ ಲರಿಗೆ ತಾನು ಪದವಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯ ವರೆಗೆ, ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಮರು ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವುದಾಗಿದೆ.";
- (ಬ) 78ನೇ ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪ-ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "78 ನೇಮಕಾತಿಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ.—ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು, 1958ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ಸೇವೆಗಳ, ನಿಯಮಗಳ 14ನೇ ನಿಯಮದ (ಎ), (ಬ), (ಸಿ) ಎಂಬೀ ಖಂಡಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 15, 16, 17, 17ಎ ಎಂಬೀ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.".
- 5. 1994ರ 5ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.—1994ರ ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ (1994ರ 5)ದ 32ನೇ ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "32. ನೇಮಕಾತಿಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ.—ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು, 1958ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ಸೇವೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ 14ನೇ ನಿಯಮದ (ಎ), (ಬಿ), (ಸಿ) ಎಂಬೀ ಖಂಡಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 15, 16, 17, 17ಎ ಎಂಬೀ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.".

- 6. 2005ರ 27ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.—2005ರ ಉನ್ನತ ಕಾನೂನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ (2005ರ 27)ದ 4ನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, (3)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಬದಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪ-ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—
- "(3) ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು, 1958ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ಸೇವೆಗಳ, ನಿಯಮಗಳ 14ನೇ ನಿಯಮದ (ಎ), (ಬ), (ಸಿ) ಎಂಬೀ ಖಂಡಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 15, 16, 17, 17ಎ ಎಂಬೀ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.".
- 7. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು.—1975ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, 2013ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ (2013ರ 48)ದ 17ನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ "ಇತರ ಸದಸ್ಯರು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗಿನ (5)ನೇ ಐಟಂ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 8. ರದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ.—(1) 2014ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾನೂನುಗಳು (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ (2014ರ 2)ವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (2) ಆ ರೀತಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ 1974ರ ಕೇರಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1975ರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1985ರ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1994ರ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1996ರ ಕಣ್ಣೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಇತ್ಯಾದಿಯ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದುದಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಕ್ಷಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕೈಮವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದುದಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.